

Wczoraj prezes Rady Ministrów — Piotr Jaroszewicz przyjął delegację załóg uczelnianych w odbudowie kotła sodowego w Zakładach Celulozy i Papieru w Świeciu.

W spotkaniu uczestniczyli: wiceprezes Rady Ministrów — Franciszek Kaim, I zastępca ministra budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych — Andrzej Szczęcha oraz wiceminister leśnictwa i przemysłu drzewnego — Janusz Walewski.

Delegacja złożyła premierowi meldunek o przedterminowym zakończeniu odbudowy kotła sodowego w Świeciu oraz o podjęciu produkcji celulozy.

Prezes Rady Ministrów w imieniu I sekretarza KC PZPR — Edwarda Gierka, Biura Politycznego KC PZPR i w imieniu rządu podziękował za logom budowlano — montażowym, projektantom i współdziałającym przedsiębiorstwom za ofiarę i wydatną pracę, zakończoną dużym sukcesem. Odbudowa kotła — baro skomplikowanego zespołu urządzeń technicznych — w tak krótkim terminie, stanowi poważne osiągnięcie polskiej myśli inżyniersko — technicznej. (PAP)

GŁOS WIELKOPOLSKI

Poznań, czwartek 24 lipca 1975

Nr 163 (9747)

Wyd. AB

Cena 50 gr

Ukazuje się od 16 lutego 1945

Pomyślne wyniki gospodarcze I półrocza 1975

KOMUNIKAT GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Główny Urząd Statystyczny ogłosił dane o rozwoju społeczno-gospodarczym kraju i o wykonaniu Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego w I półroczu 1975 r.

W okresie tym — stwierdza komunikat — pomyślnie zrealizowano zadania nakreślone w Narodowym Planie Społeczno-Gospodarczym. Osiągnięto wysoki wzrost produkcji przemysłowej i budowlanej oraz wydajności pracy i inwestycji. Przyspieszony rozwój gos-

podarczy, unowocześnienie gospodarki i podniesienie jej efektywności pozwoliły na pomyślnie zrealizowanie społecznych celów i poprawę materialnych warunków życia ludności. Wysoki był wzrost płac, świadczeń społecznych oraz obrotów handlu detalicznego. Zwiększył się udział Polski w międzynarodowym podziale pracy i współpracy gospodarczej z zagranicą, szybko wzrastały obroty handlu zagranicznego.

Wszystkie wskaźniki dotyczące I półrocza br. są porównywalne z danymi za I półrocze 1974 r.

Tempo wzrostu produkcji sprzedanej w przemyśle uśrednionym wyniosło w I półroczu br. 11,5 procent. Oznacza to utrzymanie wysokiego tempa rozwoju produkcji z lat 1971 — 1974. Zaawansowanie wykonania rocznych zadań planu wyniosło 49,7 procent, wzrost sprzedaży produktów na cele rynkowe był jeszcze szybszy i osiągnął 13,2 procent.

Podobnie jak w latach poprzednich, nastąpiły korzystne zmiany w strukturze pro-

dukcji przemysłowej. Osiągnięto bowiem wysoki wzrost wytwarzania w gałęziach szczególnie ważnych dla dalszego rozwoju gospodarki i modernizacji przemysłu.

Warunki atmosferyczne wiosną br. pozwoliły tylko na

Dokończenie na str. 2

H. Jabłoński przyjął delegację środowisk polonijnych

Wczoraj przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński przyjął w Belwederze blisko 200-osobową grupę reprezentantów środowisk polonijnych. Wśród nich znaleźli się zarówno uczestnicy „Spotkania polonijnego 1975”, zakopiańskiego sejmiku zorganizowanego przez PKOl, jak i młodzież polonijna uczestnicząca w szkołach letnich kultury i języka polskiego.

Witając serdecznie przybyłych przewodniczący Rady Państwa wyraził zadowolenie ze spotkania reprezentantów tak różnych i tak wielu ośrodków polonijnych — Polaków,

którzy odczuwają więź uczuciową z Ojczyzną. H. Jabłoński nawiązał następnie do odbytych przez działaczy, polonijnych sesji poświęconych wkładowi Polski i Polaków w rozgromienie faszyzmu. Gdy pokonał został faszyzm — stwierdził mówca — i odrodziło się państwo polskie, uznało ono za jedną z podstawowych zasad polityki zagranicznej ideę pokojowego współistnienia i współpracy wszystkich państw.

Po 30 latach, w jubileuszowym roku, możemy świętować nie tylko pamięć tamtego zwycięstwa, ale zarazem cieszyć się z nowego, wielkiego sukcesu wszystkich ludzi dobrej woli — mówił dalej H. Jabłoński. Za kilka dni najwyżsi przedstawiciele państw europejskich oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanady zbiorą się w Helsinkach na III decydującej fazie Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Dotychczasowy przebieg rokowań i stan przygotowania dokumentu, który ma być w Helsinkach podpisany, zapewniają, że konferencja zakończy się zgodnie z oczekiwaniami milijonów pokoi narodów.

Z punktu widzenia ogólnoludzkiego — stwierdził w zakończeniu Henryk Jabłoński — nie ma dziś ważniejszego zadania jak uczynić z istniejącego już dziś odprężenia proces ciągły i nieodwracalny charakterystyczny się coraz głębszą i wszechstronniejszą pokojową współpracą państw i narodów. To wielkie szlachetne zadanie najlepiej wypełnić mogą ci, co z racji swej osobistej sytuacji są i powinni być naturalnymi łącznikami między narodami, między tym na rodem, z którego się wywodzą i tymi, z którymi są dziś związani.

W imieniu polonijnych gości głos zabrał Stanisław Rydlewski z Wielkiej Brytanii. Dziękując za gościnność stwierdził: Przyrzekamy bronić dobro imienia Polaka, walczyć o interesy Polski i wiernie jej służyć. Słowa podziękowania złożyła również przedstawicielka młodzieży polonijnej — Aleksandra Antoniewicz ze Stanów Zjednoczonych. (PAP)

Otwarto bazę paliwową Portu Północnego

Wczoraj w rok po otwarciu Portu Północnego i uruchomieniu stanowiska przeładunku węgla, rozpoczęła pracę następna baza tego portu — paliwowa. Pierwsze tony ropy przywiezionej przez największy statek pływający pod białoczerwoną banderą, m/s „Zawrat” (o nośności 145 000 ton) włożone zostały do rurociągów transportowych.

Nowa baza służyć będzie również do eksportu produktów przerobu ropy. Jej łączna zdolność przeładunkowa wynosi 7 mln ton. Mogą tam być obsługiwane statki o nośności 150 000 DWT.

Na uroczystość otwarcia bazy paliwowej przybyli: zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR — Stanisław Kania i wicepremier Alojzy Karkoszka, a także gospodarze województwa gdań-

skiego. O godz. 11 na sygnał dany przez dyrektora d/s budowy Portu Północnego Aleksandra Białeckiego, nastąpiło podłączenie tzw. ramion wyładunkowych do zbiorników „Zawratu”. Potężne pompy zaczęły tłoczyć ropę do rurociągów. Stanowisko przeładunkowe znajduje się w odległości 2,5 km od brzozy, z którym połączony jest falochronem i pomostem usytuowanym na palach. Obok — po estakadzie — biegnie system rurociągów.

Podczas spotkania przedstawiciele władz z budowniczymi bazy i jej załogą, wyróżniający się robotnicy i inżynierowie udekorowani zostali odznaczeniami państwowymi i resortowymi, 11 osób otrzymało Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski. W budowie uczestniczyły 22 przedsiębiorstwa z różnych części kraju. Generalnym wykonawcą jest gdańska „Hydrobudowa 4”.

Budowa bazy paliwowej trwała właściwie niewiele dłużej niż rok, nie licząc wcześniej wykonanych obiektów tzw. infrastruktury portowej. Baza ta będzie rozbudowywana. Niezależnie od tego w Porcie Północnym powstaje już kolejny obiekt — baza przeładunku rudy.

Tego samego dnia, w gdańskiej rafinerii sprężonej układem rurociągów z bazą paliwową Portu Północnego, ruszyły pompy systemu transportu ropy do zbiorników magazynowych. Rafineria, która w październiku br. rozpocznie produkcję benzyn i olejów, może w każdej chwili przyjąć i zmagazynować kilkaset tysięcy ton surowca dostarczanego do Gdańska tankowcami. (PAP)

Po raz trzeci z rzędu

Sztandar Ministra Rolnictwa dla załogi PSTBR

Zjednoczenie Budownictwa Rolniczego w Poznaniu, któremu organizacyjnie podlegają 22 przedsiębiorstwa, wykonało zadania planu pięcioletniego z półrocznym wyprzedzeniem.

W okresie tym oddano w Wielkopolsce do użytku m. in. 21 260 izb mieszkalnych dla pracowników rolnictwa, 56 320 stanowisk dla bydła i 101 500 dla trzody chlewnej. Przedterminowa realizacja zadań pozwoli więc na wykonanie

dotychczasowej produkcji o znacznej wartości.

Do wyróżniających się w zjednoczeniu od lat już należy poznańskie Przedsiębiorstwo Sprzętowo-Transportowe Budownictwa Rolniczego, specjalizujące się w przewozach budowlanych i różnorodnych usługach w zakresie pracy ciężkiego sprzętu. Uczestnicząc w krajowym współzawodnictwie pracy, PSTBR po raz trzeci z rzędu, a tym samym na własność, zdobyło sztandar Ministra Rolnictwa i Zarządu Głównego. (Dokończenie na str. 2)

Konin dla Huty „Katowice”

Żałoga Koninowska Przedsiębiorstwa Budowlanego zbuduje na Śląsku jeden wieżowiec mieszkalny, dla tworzącej się załogi nowej Huty „Katowice”. Narzędzia i maszyny koninianie zabiorą ze sobą. Materiałów budowlanych dostarczą firmy śląskie, głównie Fabryka Domów z Łagiszy. „Konin” wieżowiec ma mieć 131 mieszkań o 405 izb. Wstępne prace przy jego wznoszeniu już się rozpoczęły.

„Dziś ty mnie pomożesz a ja tobie pomogę jutro!” — Piękny to zwyczaj w budownictwie, przynoszący korzyści obu partnerom i krajowi. W 1975 roku w potrzebie jest Śląsk. W szczerym polu wznosi się tu supernowoczesna huta stali ze wszystkimi urządzeniami towarzyszącymi a obok niej, nowe domy dla pracowników. Dużo domów, bo huta jest wielka. Jeden z nich postawią więc koninianie, przyspieszając w ten sposób budowę huty.

W przyszłym roku w potrzebie będą koninianie. Zaczną u siebie budować nowoczesną fabrykę domów i będą potrzebować stali. Dużo stali! Wtedy pomoże im załoga Huty „Katowice”. (pch)

Plenum KC RPK

21 i 22 lipca obradowało w Bukareszcie wspólne plenum Komitetu Centralnego RPK i Najwyższej Rady ds. Rozwoju Gospodarczego i Społecznego Rumunii. Obradom przewodniczył sekretarz generalny KC RPK, N. Ceausescu. Plenum zatwierdziło zmiany personalne w Najwyższej Radzie. Pierwszym wiceprzewodniczącym Rady został premier M. Manescu. Jak stwierdza opublikowany w Bukareszcie komunikat, plenum pozytywnie oceniło działalność sekretarza generalnego RPK w realizacji wytycznej przez XI Zjazd partii polityki wewnętrznej i zagranicznej, polityki zmierzającej do harmonijnego rozwoju wszystkich gałęzi gospodarki kraju.

Handlowcy z ChRL w Moskwie

Wczoraj przybył do Moskwy, na czele rządowej delegacji handlowej ChRL, wiceminister handlu zagranicznego Czen Tse. Podpisze on porozumienie o obrotach towarowych między ZSRR a ChRL na rok 1975.

K. Waldheim na obradach OJA

Sekretarz generalny ONZ, Kurt Waldheim weźmie udział w otwar-

ciu 28 bm. w Kampali konferencji szefów państw Organizacji Jedności Afrykańskiej. Bezpośrednio z Ugandy sekretarz generalny ONZ uda się do Helsinek na inaugurację posiedzenia Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, na którym wygłosi przemówienie.

krótko

A. Sadat nadal przywódcą SZA

Prezydent Egiptu, A. Sadat, został ponownie wybrany przewodniczącym Socjalistycznego Związku Arabskiego (SZA). Pierwszym sekretarzem tej organizacji został R. el-Mahgub, który również dotychczas pełnił to stanowisko. Wybory odbyły się we wtorek wieczorem w czasie wspólnego posiedzenia III Krajowego Kongresu Socjalistycznego Związku Arabskiego.

Zjazd Socjalistycznego Związku Arabskiego, który obraduje w Kairze, postanowił wczoraj jednomyślnie wysunąć kandydaturę pre-

zydenta Egiptu A. Sadata w przyszłych wyborach prezydenckich. Mandat prezydenta Sadata wygasa w październiku 1976 r.

Zapowiedź spotkania Ford-Miki

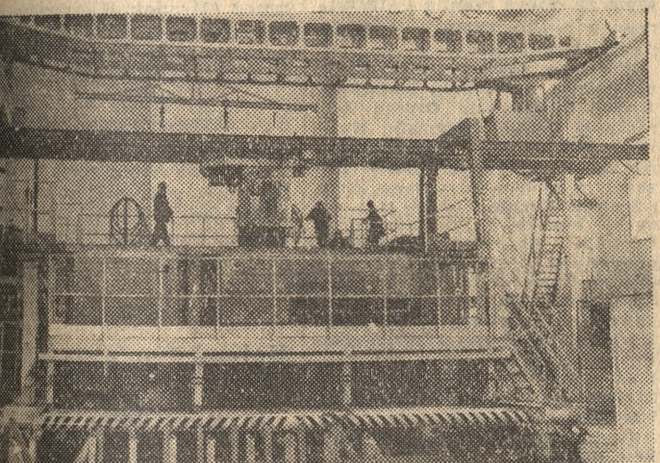
Wczoraj zakomunikowano oficjalnie w Tokio, że premier Japonii T. Miki uda się 2 sierpnia z 9-dniową wizytą do Stanów Zjednoczonych, w trakcie której 5 i 6 sierpnia spotka się z prezydentem USA G. Fordem. Obaj przywódcy omówią kwestię polityki amerykańskiej w Azji po zakończeniu wojny w Indochinach, problem współpracy dwustronnej oraz sprawę bezpieczeństwa w Azji północno-wschodniej.

Wizyta księcia Fahda w Paryżu

Po dwóch dniach rozmów sandyskiego następcy tronu, księcia Fahda, pełniącego również obowiązki I wicepremiera i ministra spraw wewnętrznych Arabii Saudyjskiej, w Paryżu podano, że Francja i Arabia Saudyjska postanowiły podpisać dokument stanowiący podstawę dalszej współpracy gospodarczej, politycznej, finansowej, przemysłowej, rolniczej i technologicznej między obu krajami.

Wielkopolska wieś otrzymała fabrykę domów

Wieś oczekuje mieszkań, których standard nie będzie odbiegał od budowanych w dużych miastach. Stosowany dotychczas system modernizacji starych oraz budowy nowych mieszkań nie rozwiązywał problemu, jako zbyt pracochłonny i w warunkach wiejskich, mało efektywny.

Fragment hali produkcyjnej

Fot. — H. Kamza

Poszukiwania rozwiązań, nowego budownictwa na wsi podjął zespół fachowców Wojewódzkiego Biura Projektów Budownictwa Wiejskiego w Poznaniu. W oparciu o opracowane założenia techniczne powstała w Obornikach, pierwsza w kraju fabryka domów na potrzeby rolnictwa. Tu powstają (fabryka podjęła już wspólną produkcję na 4 miesiące przed zaplanowanym terminem) gotowe elementy stróżnicy i ścian, montowanych później na placu budowy. Mogą one być zastosowane tak w budownictwie mieszkaniowym (budynki szeregowe i wielopiętrowe typu od M-2 do M-6), jak również przy obiektach socjalnych. Dodatkowym walorem jest możliwość dowolnego ich montowania, co pozwala na uniknięcie monotonii osiedli oraz zróżnicowanie układów wnętrza mieszkań, a co za tym idzie dużych zmian w funkcjonalności mieszkań. Proces wytworczy w obornickiej fabryce jest w pełni zmechanizowany i zautomatyzowany. Elementy opuszczające hale fabryczne Obornik są nowoczesne. Tak np. ściany otrzymują już gotową fakturę, co eliminuje pokrywanie ich tynkiem. — Są one przygotowane do krycia tapetą bądź farbą. Nowe elementy likwidują nadto tzw. podłóża pod posadzki, co obniża koszty budowy i przyspiesza tempo robót. Specjalne płyty podłogowe przystosowane są do krycia wykładziną zmywalną. W Obornikach zastosowano również specjalne urządzenia do formowania, wykańczania i szlifowania wykładzin podłogowych typu lastrisko stosowanych w łazienkach, na korytarzach i klatkach schodowych.

Zakłada się, że nowa fabryka produkować będzie systemem przemysłowym, elementy potrzebne na postawienie 3250 izb rocznie o łącznej wartości 30 mln zł. W przyszłości zamierza się utworzyć fabryczne brygady montażowe, które — delegowane na plac budowy — zmontują blok czy osiedle fachowo i szybko.

Zapotrzebowanie na nowe elementy jest ogromne, o czym świadczą zamówienia jakie wpłynęły już do wielkopolskich PGR-ów.

Wczoraj w Obornikach odbyło się z udziałem zastępcy członka Biura Politycznego KC PZPR, ministra rolnictwa Kazimierza Barcikowskiego, sekretarza KW PZPR w Poznaniu Józefa Świtaja, wojewody poznańskiego Stanisława Cozasia oraz przedstawicieli władz partyjnych i administracyjnych Obornik oficjalne przekazanie nowego obiektu. W okolicznościowych wystąpieniach podkreślono m. in. znaczenie nowej inwestycji dla rozwiązania problemu mieszkaniowego w rolnictwie. (za)

Zmarł Z. Moskwa

Wczoraj zmarł w Warszawie zastępca przewodniczącego Rady Państwa — Zygmunt Moskwa. (PAP)

Jutrzejszy

„GŁOS WIELKOPOLSKI”

ukazuje się w objętości 12 stron

W numerze m. in.:

- Już przedświąteczny rytm,
- Zanim w Montrealu zapłonie znicz,
- Dwie kolumny własnych materiałów z życia pięciu województw regionu,
- Rozmowa z pisarzem,
- Korespondencja z Węgier.

Ponadto: • felieton • program TV na tydzień • humor i satyra • rozrywka.

W Wałczu powstanie fabryka opakowań

W nadchodzących latach jedną z większych inwestycji na terenie województwa pilskiego będzie Zakład Wyrobów Papierniczych, zlokalizowany w Wałczu między ulicą Żeromskiego a linią kolejową, w pobliżu miejskiej oczyszczalni ścieków. Koszt budowy, której realizacja rozłożona zostanie na dwa etapy, przekroczy miliard złotych.

Prace przygotowawcze są w toku. Opracowano już znaczną część dokumentacji, wykonano też niezbędne prace geodezyjne. Do końca bieżącego roku na teren zakładu doprowadzona zostanie energia elektryczna i woda. Zawarto już także pierwsze umowy na przydział dla pracowników pięćdziesięciu mieszkań w 1977 roku.

Na początku przyszłego roku generalny wykonawca — Kształniarskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego — przystąpi do realizacji pierwszego etapu budowy, którego zakończenie przewidziane jest w ostatnich miesiącach 1978 r. Wtedy też przy wykorzystaniu krajowych surowców rozpocznie się tu produkcja pudeł z tektury falistej oraz dwuwarstwowej tektury w zwojach. W drugim etapie do użytku oddany zostanie oddział opakowań jednostkowych i wówczas będzie tu można produkować ponad 30 000 ton tektury i kartonów rocznie.

Równocześnie z budową pomieszczeń produkcyjnych realizowane będzie zaplecze socjalne, gospodarstwo, administracyjne i transportowe. W wałeckim zakładzie znajduje się zatrudnienie 826 osób (w tej liczbie 328 kobiet) dla których wy-

buduje się stołówkę, ambulatorium oraz hotel robotniczy, w którym zamieszka około dwustu pracowników.

Pomyślano już także o wykorzystaniu odpadów produkcyjnych. Wybrakowany papier i tekturę wysyłać się będzie do przerobu w innych zakładach papierniczych, zaś żużel do wytwórni półfabrykatów budowlanych.

W Wałczu wybudowana zostanie również rejonowa składowa, która województwo pilskie oraz sąsiednie tereny zaopatrywać będzie w galanterię papierniczą. (zr)

Pomyślne wyniki gospodarcze

Dokończenie ze str. 1

częściowe odrobienie strat w zasiewach jakie wystąpiły w jesieni ubiegłego roku. Nastąpił znaczny wzrost powierzchni zasiewów jęczmienia, rzepaku oraz buraków cukrowych przy jednoczesnym zmniejszeniu się powierzchni zasiewów żyta i pszenicy oraz ziemniaków.

Wstępne wyniki czerwcowego spisu zwierząt gospodarskich w całym rolnictwie wykazały wzrost pogłowia bydła o około 2 procent i pogłowia owiec — o ponad 4,5 procent. Zmniejszyło się natomiast pogłowie trzody chlewnej o 0,7 procent oraz koni o ponad 3 procent. Dobre tendencje hodowlane wystąpiły w rolnictwie uspołecznionym, gdzie pogłowie bydła wzrosło o ponad 6 procent, zaś trzody chlewnej o około 24 procent i owiec o ponad 16 procent.

Działalność inwestycyjną w I półroczu br. charakteryzowało wysokie tempo nakładów oraz koncentracja środków na inwestycjach oddawanych do użytku. Nakłady inwestycyjne w gospodarce uspołecznionej wyniosły 204 mld zł — wzrost o 14,7 procent, a roczne założenia NPSG zrealizowano w 44,5 procentach. Znacznie wyższa była wartość przekazanych w I półroczu br. do eksploatacji obiektów. Wiele z nich ukończono w krótszych niż zaplanowano terminach. Przekazano do użytku 40 obiektów szczególnie ważnych dla rozwoju krajowej bazy surowcowej oraz zaopatrzenia rynku i eksportu. W uspołecznionym budownictwie mieszkaniowym przekazano do użytku 78 800 mieszkań, tj. o 3,9 procent więcej niż w tym samym okresie roku minionego, przy czym ich łączna powierzchnia była wyższa o 5,5 procent.

Wysoką dynamiką zarówno po stronie importu, jak i eksportu charakteryzowały się obroty handlu zagranicznego. Roczne zadania NPSG wykonano w I półroczu br. w eksporcie w 49,2 procentach, a w imporcie — w 48,7 procentach.

Sprzedaż detaliczna towarów przez jednostki uspołecznione wyniosła w I półroczu 375,3 mld zł, co oznacza wzrost sprzedaży o 46 mld zł, tj. o 14 procent.

W porównaniu z I półroczem 1974 roku znacznie zwiększono dostawy towarów na zaopatrzenie rynku zwiastującą tych, na które popyt dy namocnie się zwiększa. M.in. dostawy mięsa, drobiu i przetworów były wyższe o 8,9 procent, masła o 16,2 procent, mleka spożywczego o 10,6 procent, mębiu drewnianych o 21,6 procent, lodówek domowych o 51,2.

Mimo zwiększenia dostaw mięsa, przetworów i drobiu o prawie 9 procent, na rynku występowały trudności w pełnym zaspokojeniu rosnącego popytu na te artykuły, zwłaszcza na wędliny i mięso wyższych gatunków. Za mało było ryb i przetworów, z wyjątkiem konserw rybnych, których podaż była na ogół wystarczająca.

Przeciętne zatrudnienie w gospodarce uspołecznionej wyniosło w I półroczu br. 11,5 mln osób i wzrosło o 2,9 procent, z czego najbardziej w handlu, bo o 4,8 procent i w budownictwie o 4,1 procent. Na rynku pracy utrzymuje się nadal znaczna przewaga liczby wolnych miejsc pracy nad liczbą osób poszukujących pracy. Na koniec czerwca zapotrzebowanie zakładów pracy dotyczyło 156 000 osób.

Dochody nominalne netto pracowników z tytułu wynagrodzeń za pracę wyniosły w gospodarce uspołecznionej w I półroczu br. 296 mld zł i były wyższe o 15,9 procent. Zasiłki chorobowe były o 47,4 procent wyższe. Znacznie, bo o 23,5 procent zwiększyły się wypłaty zasiłków rodzinnych w wyniku realizacji programu ich podwyżki.

Przeciętna miesięczna płaca nominalna netto w gospodar-

ce uspołecznionej wyniosła w I półroczu br. 3.412 zł i była wyższa w porównaniu z I półroczem ubr. o 360 zł, tj. o 11,8 procent, przy założonym w planie na bieżący rok wzroście o 8,6 procent.

Wypłaty z tytułu emerytur i rent osiągnęły w I półroczu br. 30,3 mld zł i były wyższe o 21,5 procent. Przeciętna emerytura i renta wyniosła 1532 zł, a więc była wyższa niż w I półroczu ubr. o 13,8 procent.

Wzrosła liczba łóżek w szpitalach ogólnych o 3 700 i liczba ośrodków zdrowia na wsi o 133 placówki. Zwiększyła się również ilość miejsc w żłobkach stałych o 4 300.

W I półroczu wydano 3.504 tytuły książek i broszur o łącznym nakładzie 74,3 mln egzemplarzy, globalne nakłady gazet wyniosły 1.347,5 mln egzemplarzy, a czasopiśm 406,1 mln egzemplarzy. (PAP)

Sztandar Ministra Rolnictwa

Dokończenie ze str. 1

nego Związku Zawodowego Pracowników Rolnych. Sztandar wręczyli w trakcie wczorajszego spotkania w Branżowym Ośrodku Szkolenia i Doskonalenia Kadr Budownictwa Rolniczego w Poznaniu minister rolnictwa — Kazimierz Barcikowski i przewodniczący ZG ZZPR — Tadeusz Rybicki. Gratulując wysokiego wyróżnienia, minister podkreślił rangę i znaczenie współzawodnictwa pracy, podziękował załodze przedsiębiorstwa za dobrą robotę i staranność w wykonywaniu codziennych obowiązków.

Wręczono również odznaczenia państwowe i odznaki honorowe. Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Kazimierz Klupś (PBR Wągrowiec) i Alojzy Marcinkowski (ZBR Poznań), 4 osobom przyznano Złote i Srebrne Krzyże Zasługi, 11 — Odznaki Honorowe „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego”, 37 — Odznaki Honorowe miasta Poznania (zbiorowe natomiast otrzymało Zjednoczenie Budownictwa Rolniczego i Przedsiębiorstwo Sprzętowo-Transportowe Budownictwa Rolniczego w Poznaniu). Nadto wręczono 24 odznaki Zasłużonego Pracownika Rolnictwa i 16 odznak Zasłużonego Działacza Związku Zawodowego Pracowników Rolnych.

W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele wojewódzkich władz partyjnych i administracyjnych z sekretarzami KW PZPR w Poznaniu — Czesławem Gaiganem i Józefem Świątem, wojewodą poznańskim — Stanisławem Czołasiem oraz Centralnego Zarządu Budownictwa Rolniczego i załóg poszczególnych przedsiębiorstw podległych zjednoczeniu. (pik)

Odnaczenia dla kosmonautów

Załoga „Sojuza-19” w Moskwie

Wczoraj przybyła do Moskwy załoga radzieckiego statku kosmicznego „Sojuz-19”, który uczestniczył we wspólnym eksperymencie z amerykańskim statkiem „Apollo”. Z kosmodromu „Bajkonur” w Kazachstanie Aleksiej Leonow i Walerij Kubaśow przylecieli do Moskwy samolotem „IL-18”. Na kosmodromie, po 4-dniowej pełnej napięcia pracy w Kosmosie przeszli oni kontrolne badania lekarskie.

Za pomyślną realizację lotu kosmicznego na radzieckim statku „Sojuz-19” wspólnie z amerykańskim „Apollo” i wykazanie przy tym odwagi i bohaterstwa Prezydium Rady Najwyższej ZSRR odznaczyło Bohaterów Związku Radzieckiego, lotników — kosmonautów ZSRR Aleksieja Leonowa i Walerija Kubaśowa Orderami Lenina i po raz drugi medalami „Złotej Gwiazdy”.

Dla upamiętnienia kosmicznego wyczynu w rodzinnych miejscowościach bohaterów zostaną ustawione ich popiersia z brązu.

Statek „Apollo” kontynuuje lot

Astronauci amerykańscy Thomas Stafford, Valerij Brand i Donald Slayton, kontynuując badania naukowe na pokładzie statku kosmicznego „Apollo”.

Wstępne dane, otrzymane przez Ośrodek Kierowania Lotem o przeprowadzonych eksperymentach, są całkowicie zadowalające, jednakże wyniki pewne problemy w czasie badań słabego promieniowania rentgenowskiego.

Jak poinformowano na konferencji prasowej w Ośrodku Kierowania Lotem w Houston, astronauci zachowują wysoką sprawność fizyczną. (PAP)

Helsinki w przededniu trzeciej fazy KBWE

Sekretariat trzeciej fazy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie podał do wiadomości, że delegacja zaczęła przybywać do stolicy Finlandii około 29 lipca.

Oczekuje się, że liczba uczestników konferencji oraz dyktarzy przekroczy łączną 2000. Do środy w centrum prasowym konferencji akredytowało się około 500 dziennikarzy z wielu krajów świata. (PAP)

Dymisja A. Fanfaniego

Sekretarz polityczny Włoskiej Partii Demokracji Chrześcijańskiej, Amintore Fanfani podał się we wtorek do dymisji. Decyzję tę podjął on po zakończeniu nadzwyczajnego posiedzenia Krajowej Rady Partii, na którym wyrażono wobec niego wotum nieufności stosunkiem głosów 103 do 69. Przez 26 lat Fanfani odgrywał dominującą rolę we włoskim życiu politycznym, pełniąc czterokrotnie funkcję premiera.

Do rezygnacji Fanfaniego doszło w miesiąc po wyborach regionalnych we Włoszech, w których wielkie zwycięstwo kosztom chadecji odniosła Włoska Partia Komunistyczna i inne siły lewicowe. Członkowie działające partyjni oskarżyli wówczas Fanfaniego o prowadzenie samobieżnej polityki, twierdząc, że jedynie nowe kierownictwo partii i zmiana polityki mogą zahamować dalszy spadek popularności chadecji w społeczeństwie włoskim.

Krajowa Rada Partii Demokracji Chrześcijańskiej zbiera się po nownie w czwartek 24 bm. w celu wybrania następcy Fanfaniego. PAP

Telefony DONOSZA

Na niestrzeżonym przejeździe kolejowym w Rawiczu wpadł wczoraj pod nadjeżdżający pociąg, traktor „Urus” z miejscowego WSTW. Kierujący nim Stanisław N. wyszedł z wypadku bez szwanku, natomiast straty przy clagniku szacuje się na 20 000 zł.

Nieostrożne wprężanie przez Andrzeja K. jadącego przed nim ciężarówki było we wtorek przyczyną wypadku w Przeczynie w woj. kaliskim. Prowadzony przez „Fiat” wpadł na idących po lewej stronie drogi 20-letnia Ewa B. i jej męża Józefa, którzy odnieśli ciężkie obrażenia. Ewa B. po przewiezieniu do szpitala zmarła.

Na trasie Kuźnica Czarńskowska — Trzcianka w woj. pilskim został potrącony przez autobus rowerzysta Stefan K. Doznał on ciężkich obrażeń.

Na ul. Ostrowskiej w Krotoszynie został potrącony przez samochód i odniósł ogólne obrażenia rowerzysta — Stanisław K. (b)

„Mały Lotek”

2, 5, 9, 18, 24
Końcówka banderoli 180578

ROGODA

Zachmurzenie umiarkowane na północy okresami duże z przelotnymi opadami. Temperatura minimalna od 12 do 16 stopni. Temperatura maksymalna od 20 stopni na północy do 26 na południu.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Wojciech Nentwig.

Prognozy zawiodły

Pogłębienie recesji gospodarczej w RFN

Wbrew optymistycznym prognozom zapowiadającym ożywienie gospodarcze w RFN już jesienią br., najnowsze badania wykazują, że sytuacja jeszcze się pogorszy. Podstawą takich alarmujących twierdzeń są dwa czynniki: spadek podaży na rynku wewnętrznym oraz znaczne zmniejszenie się eksportu. To z kolei musi prowadzić do zwiększenia się bezrobocia.

Jakkolwiek RFN jest w znacznie lepszym położeniu, jeśli chodzi o procesy inflacyjne, niż inne kraje Zachodu, to — jak stwierdzają komentatorzy prasowi — jest to mała pociecha. Spadek produkcji oraz inwestycji, cofnięcie się wskaźników spożycia zbiorowego i indywidualnego, a nade wszystko regres eksportu i bezrobocie — to plagi, które będą nadal ważyć na wynikach gospodarki zachodnoniemieckiej.

Specjaliści widzą drogę wyjścia z pogłębiającego się kryzysu przede wszystkim w szeroko zakrojonej pomocy finansowej państwa. Szkoła w tym, że zadłużenie w budżecie, sięgające 40 mld DM nie pozwala na większy zastrzyk finansowy.

Rząd RFN zamierza dopiero jesienią przedłożyć i zatwierdzić środki, które mają pobudzić koniunkturę na rynku wewnętrznym. Alarmujące meldunki z frontu gospodarczego wymagają — zdaniem np. związków zawodowych — szybkiego działania. Miliony ludzi pracy w Niemczech zachodnich są coraz bardziej niepewni swego losu. W związku z tym wstrzymują się z wszelkimi rodzajami wydatkami. Oszczędności lokują na kontach bankowych. To

z kolei pogarsza sytuację w dziedzinie zbytu wyrobów przemysłowych, w usługach itp.

Drugim ważnym czynnikiem decydującym o powodzeniu zamierzeń rządowych jest zahamowanie spadku eksportu. Uzgodnienie wspólnych z państwami zachodnimi przedsięwzięć wyjścia z głębokiego kryzysu rozbija się o narodowe interesy poszczególnych państw i ich odmienną sytuację. Dlatego też — zdaniem specjalistów — nie przyniosą większych efektów spotkania i rozmowy, jakie w najbliższym czasie kanclerz H. Schmidt ma przeprowadzić z premierem Wielkiej Brytanii oraz prezydentami Francji i USA, a których głównym tematem ma być kryzys gospodarczy w państwach kapitalistycznych. (PAP)

Rozbił się samolot

Rzecznik wojskowy Libanu podał do wiadomości, że wczoraj w pobliżu Baalbeku (90 km od Beirutu) rozbił się libański samolot wojskowy. Odbyłwał on lot ćwiczebny. Pilot zginął. (PAP)

Występy orkiestry z Sierakowa we Francji

Od wysłannika „Głosu”

Od 19 lipca przebywa we Francji młodzieżowa orkiestra dęta z Sierakowa. Weźmie ona udział od 26 do 28 lipca w IX Międzynarodowym Karnawale Letnim.

60-osobowy zespół artystyczny orkiestry pod kierownictwem Kazimierza Nowaka wystąpił już do tej pory trzykrotnie w Saint-Pol-Sur-Mer koło Dunkierki i w miasteczku Saint-Omer. Każdorazowe występy poprzedzała parada defilada przez ulice miast całej orkiestry oraz 16 dęboszek. Defilada jest bardzo efektowna i skupia zawsze ogromne tłumy widzów.

Bardzo gorąco przyjmowane też były przez publiczność francuską same koncerty młodych muzyków z Sierakowa.

Szczególnie uroczyste obchodzone było przez młodzieżową orkiestrę Święto Odrodzenia — 22 lipca. Zyczenia zespołowi złożył konsul PRL w Lille — Andrzej Cieślak, który był także na koncercie. Orkiestra wspólnie z władzami miasta Saint-Pol-Sur-Mer, które gości zespół, przeszła w defiladzie ulicami na cmentarz, gdzie przed pomnikiem Bohaterów II Wojny Światowej złożono wieńce. Orkiestra odegrała hymny: Polski i Francji. Kwiaty złożono również na grobach polskich żołnierzy na cmentarzu wojskowym w Dunkierce. Z okazji Święta młodzieżowa orkiestra dęta z Sierakowa została przyjęta przez władze miasta Saint-Pol-sur-Mer.

WŁODZIMIERZ BRANIECKI

Na festiwalu moskiewskim

Nagroda dla „Ziemi obiecanej”

Reżyser Andrzej Wajda zdobył jedną z trzech równorzędnych głównych nagród na zakończonym wczoraj w Moskwie IX Międzynarodowym Festiwalu Filmowym.

Wraz z Wajdą główne nagrody festiwalu otrzymali reżyserzy — japoński Akira Kurosawa za zrealizowany w „Mosfilmie” obraz pt. „Dersu Uzała” i włoski — Ettore Scolla za film „Tak się kochaliśmy”. (PAP)

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPOŁDZIELNI WYDAWNICZEJ

Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redaguje kolegium: Marian Flejsierowicz (zastępca redaktora naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Kazimierz Marcinkowski, Wiesław Porzycki (redaktor naczelný), Zbigniew Szumowski, Jerzy Walasek.

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 657-18. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 657-18. Sekretarz redakcji 648-85. Dział poznański 659-39. Dział sportowy 648-45. Redakcja roczna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań. 659-16. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk PZG im. M. Kasprzaka — Poznań.

„PRASA — KSIĄZKA — RUCH”
Prenumerata: wpłaty na miesiąc (17,50 zł), kwartał (52 zł), półrocze (104 zł), rok (208 zł) przyjmują doręczyciele i urzędy pocztowe. Prenumeratę zbiorową zamawia się w Przedsiębiorstwie Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa — Książka — Ruch”: ul. Zwierzyniecka 9, tel. 60-813, Poznań, konto PKO nr 5-6-151. Indeks nr 35029. R-16

W uzdrowiskach ciągle tłoczno

Za 5 lat w naszych uzdrowiskach będzie się leczyć, jak się przewiduje, blisko 1 mln chorych rocznie. Za 15 lat placówki uzdrowiskowe mają przyjmować rocznie około 2 mln kuracjuszy. Jak tego dokonamy?

Dziś nasze uzdrowiska, jak się popularnie mówi, pękają w szwach. Choć stale rozbudowana i modernizowana jest ich baza, to jednak szybciej rosną potrzeby. W ubiegłym roku np. w sanatoriach, szpitalach uzdrowiskowych i ambulatoriach poddawano się kuracji blisko 700 000 osób — więcej niż w latach poprzednich. Jednocześnie jednak zrealizowano zaledwie 60 procent skierowań wydanych przez służbę zdrowia. Ciągłe niedostateczna liczba miejsc w zakładach leczniczo-rehabilitacyjnych — to główna przyczyna wielomiesięcznego niekiedy oczekiwania na wyjazd do sanatorium czy szpitala uzdrowiskowego.

Czy uda się więc w okresie niepełna 5 lat wygospodarować blisko 300 000 dodatkowych miejsc?

Zadanie to będzie realizowane przede wszystkim przez rozwój nowych uzdrowisk. Większość bowiem obecnie istniejących obiektów sanatoryjnych i zakładów przyrodoleczniczych wykorzystana jest już do maksimum. Dalsza rozbudowa istniejących uzdrowisk groziłaby ich zbyt dużym zabudowaniem, a co za tym idzie zatraceniem leczniczo-klimatycznego charakteru tych miejscowości. Oczywiście tam, gdzie to jest konieczne i możliwe, w dalszym ciągu będzie prowadzona rozbudowa zakładów leczniczych.

Obecnie posiadamy ponad 60 uzdrowisk, a 25 spośród nich uzyskało status miejscowości kuracyjnej niedawno i w większości przypadków dopiero przygotowuje się do nowej roli. W tym wypadku kierowność się zasadą przede wszystkim maksymalnego wykorzystania zdrowotnych walorów środowiska i takiego zlokalizowania uzdrowisk, by jak najbardziej ograniczyć dalekie przejazdy chorych, co w wielu przypadkach, np. po zawale, ma ogromne znaczenie.

Tak więc w ciągu najbliższych paru lat będzie się już

leczyć m. in.: w Dziwnówku, Łukęcinie i Międzywodziu, Jastarni, Juracie, Lebie, Krynicy Morskiej, Sopocie i Uście na Wybrzeżu (w dwóch ostatnich miejscowościach uruchomiono już pierwsze sanatoria), w Czarnej, Komańczy, Łagowie, Augustowie, Koszutach niedaleko Poznania, Lipie w Lubelskiem i innych.

Ośrodki te na ogół dobrze są znane wczasowiczom, nie zawsze jednak znane i doceniane były ich walory uzdrowiskowe. Dla przykładu Koszuty k/Poznania mają bogate źródła solanki termicznej, podobnie duża zawartość siarki stwierdzono w wodach termicznych w Lipie. W Uście lecznictwu służą będą źródła solankowe i bogate źródła borowiny. Ogromne walory uzdrowiskowe kryje w sobie Ziemia Rzeszowska. M. in. w Komańczy występują wody siarczkowe, w Polańczyku — solanka, w miejscowości Rabe k/Baligródu bogate źródła unikalnych wód mineralnych z dużą zawartością arsenu.

Wiele nowych uzdrowisk, z uwagi na wczasowy dotąd charakter ma dość dobrze zabezpieczoną bazę hotelową, zaplecze handlowo-usługowe i niejednokrotnie liczne domy wczasowe. Tam, gdzie będzie to możliwe, domy wczasowe będą się przekształcać w sezonie na wczasy lecznicze, a później przeprowadzać w nich leczenie sanatoryjne. Jednocześnie w nowych uzdrowiskach trwają intensywne przygotowania — a w wielu już się nawet buduje — nowoczesne zakłady przyrodolecznicze, sanatoria i szpitale uzdrowiskowe. Zakłada się zwłaszcza rozwój szpitali uzdrowiskowych jako podstawowych placówek rehabilitacyjnych, a także sanatoriów przeznaczonych dla osób pracujących w warunkach szkodliwych dla zdrowia, by m. in. w ten sposób zapobiegać powstawaniu chorób zawodowych.

Jeśli chodzi o rozbudowę już istniejących placówek uzdrowiskowych, to m. in. powstaje zakład przyrodoleczniczy w Iwoniu-Zdroju, duże sanatorium w Ustroniu, zakład przyrodoleczniczy i sanatorium w Kołobrzegu. Niebawem do realizacji podobnych inwestycji przystąpi się w Szczawnicy

i Szczawnie-Zdroju, Połczynie, Polanicy i Swinoujściu.

Nową placówką o charakterze uzdrowiskowym są Kowary na Śląsku. Nie tak dawno w tutejszej sztolni pouranowej rozpoczęto leczenie chorób reumatycznych i chorób układu krążenia. Być może niebawem zostanie tam wybudowany zakład przyrodoleczniczy i sanatorium. Rozbudowane jest również sanatorium w Wieliczce.

Generalną tendencją jest, by budowa sanatoriów i domów wczasowych wykorzystywanych do celów leczniczych pozostawała w gestii zakładów pracy i związków zawodowych. Natomiast takie inwestycje, jak zakłady przyrodolecznicze i szpitale uzdrowiskowe oraz przygotowanie do wykorzystania źródeł mineralnych, winno pozostać w gestii Zjednoczenia „Uzdrowiska Polskie”, będącego jednocześnie głównym opiniodawcą w realizacji wszelkich planów.

ZOFIA GRABIAŃSKA

Po kolonijnym wypoczynku

Państwowa Komunikacja Samochodowa przychodzi z pomocą kolejom organizując autobusowe pociągi kolonijne. Odwiozła na przykład ostatnio prawie 1000 dzieci z Wielkopolski odbywających swe wakacje w woj. jeleniogórskim do Poznania. W drodze powrotnej, taka sama ilość dzieci zabrana została na następny turnus wypoczynkowy.

Fot — CAF

Odbudowywana bryła Zamku Królewskiego cieszy się widokiem nie tylko rodzinnym warszawiaków, lecz również wszystkich przybywających do stolicy Polaków oraz licznych turystów zagranicznych. Mało kto jednak oglądając połączone elementy architektoniczne wystroju wież zamkowych czy zegarowej tarczy, zdaje sobie sprawę, że dla ich wykonania specjalści z Instytutu Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie opracowali unikalną metodę nakładania złotej powłoki na tak dużych powierzchniach.

Odpowiadając na apel Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego pracownicy Instytutu — Jan Socha i Sławomir Safarzyński — nałożyli w sumie ok. 17 kg czystego złota na miedziane elementy dekoracyjne o masie ok. 400 kg, które oprócz efektów artystycznych zapewniają również trwałą ochronę przed niszczącym działaniem warunków atmosferycznych. Złocenia elementów architektury wykonują się od stuleci; może by więc uważać tę pracę za przedsięwzięcie rutynowe, choć już od dawna zawód mistrza-złotnika należy do rzadkości. Dla czego jednak miast rzemieślnika-artysty — zaangażowano do tej pracy instytut naukowy?

Powłoka złota nałożona na przedmioty dekoracyjne — stwierdzają autorzy dzieła — powinna charakteryzować się nie zmieniającym się z biegiem czasu połyskiem, przy czym trwała barwa powinna być odporna na działanie warunków atmosferycznych. Dekoracje umieszczane w trudno dostępnych miejscach unie możliwiają okresową konserwację złotej powłoki; dlatego

też powinna ona spełniać swe zadania ochronne i dekoracyjne przez bardzo długi okres czasu.

W dotychczasowej technice złocenia stosowano dwie metody: tzw. ogniową i platkową. Metoda ogniowa polegała na równomiernym nakładaniu na złoconą powierzchnię tzw. amalgamatu złota. Tak pokry

Naukowcy — złotnicy

Kruszec dla Zamku Królewskiego

ta powierzchnię ogrzewa się płomieniem do bardzo wysokiej temperatury, w której następuje odparowanie rtęci. Metoda ta wymaga niezwykle wysokich umiejętności, jest bardzo pracochłonna i na dodatek — nadzwyczaj szkodliwa dla zdrowia; nałożenie 1 kilograma złota tą metodą wymaga bowiem odparowania około 10 kg rtęci.

Druga z wspomnianych metod polega na nakładaniu na złoconą powierzchnię niezwykle cienkiej złotej folii. Metoda ta również wymaga dużych umiejętności; nie zapewnia przy tym dostatecznej ochrony przed niszczącym działaniem warunków atmosferycznych.

Specjaliści z IMP postanowili zastosować przy pracach na Zamku Królewskim pokryw

wanie galwaniczne. Metody tego typu zaczęto stosować nie tak dawno w technologiach elektronicznych — np. przy produkcji układów scalonych i innych elementów. W mikroelektronice nakładano jednak powłoki na znikomo małych powierzchniach. Dla tak dużych powierzchni, jak w przypadku Zamku Królewskiego —

programowanie zużycia złota do wykonania poszczególnych prac. Dla przykładu w samym zegarze zamkowym było 438 detali podlegających złoceniu, zaś ich powierzchnia wynosiła 2461,8 dm kw. Natomiast wieże zamkowe wyposażone są łącznie w 28 złotych elementów o powierzchni 1036 dm kw. Znaczne zróżnicowanie wymiarów, powierzchni i kształtów tych elementów utrudniało poważnie ustalenie technicznych parametrów procesu złocenia. Przeprowadzony bilans wykazał, że dla pozłocenia elementów zegara trzeba będzie zużyć 12.309,0 gramów złota o czystości 99,99 proc. (Przy tej czystości w kilogramie złota nie może być więcej zanieczyszczeń, niż 0,1 grama!!!)

Interesująco przedstawia się ten „złoty bilans” zamkowy. Korona i herb, umieszczone w chorągiewce na Wieży Zygmuntońskiej „pochłonęły” 75 gramów czystego kruszcu. Kuławy narożnej — 2200 gramów, wskazówki godzinowe ze gara — łącznie 200 g, zaś słoneczko na tarczach zegarowych — 1200 gramów. Najbardziej „złotochłonny” częściąmi zegara były: łuk dużych oraz promienie słoneczne; na każdą z tych dwóch grup składającą się z 48 elementów — przypadło 2160 gramów złota.

Naukowcy-złotnicy mieli sporo kłopotów z utrzymaniem właściwego przebiegu procesu złocenia, określeniem składu złotniczej kąpieli, gęstości prądu. W efekcie jednak uzyskali piękną i trwałą powłokę — prawdziwie królewską ozdobę Zamku. (PAP)

Z taktyki obronnej trucicieli wód

W mętnych, białawo-szarych wodach rzeki niezbyt widoczne były brzozy ryb. Natomiast z przybrzeżnym piaskiem wyraźnie kontrastowały srebrzyste lub zielonkawe szczupaki, okonie, leszcze, certy i płocie. Zauważyli je w drodze do pracy ludzie i poruszeni widokiem martwej rzeki napisali:

„My pracownicy MBM Gąsiorów, gmina Kościelec, oświadczamy, że 17 kwietnia 1974 roku stwierdziliśmy, iż w zanieczyszczonej rzece Kiełbasce pływały śnięte ryby. Kilka z nich — jako dowody rzeczowe — przynieśliśmy do MBM. 18 kwietnia również pływające śnięte ryby, dochodzące do wagi 7 kg (sum). Zaznaczamy, że jest to trzęcie zanieczyszczenia Kiełbaski w 1974 roku...”

Zaalarmowane tymi faktami właściwe instytucje powołały komisję, która przeprowadziła

wizję lokalną, a potem podążyła w górę rzeki, by ustalić źródło zanieczyszczeń wody. Doszła do strumienia Zdrojka i stwierdziła, że Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Turku przekształcała go w rów ściekowy, zanieczyszczający Kiełbaszkę. W protokole kontroli napisano:

„OSM Turek podstawową część ścieków odprowadza do kolektora sanitarnego, natomiast część ścieków, tzw. popłuczek, bez oczyszczania przez osadnik odprowadza na jest bezpośrednio do strumyka Zdrojki”.

Niejasno kontynuacją tego stwierdzenia było orzeczenie biegłego-ichtiologa:

„Wskutek zanieczyszczenia strumienia nastąpiło znaczne zanieczyszczenie rzeki Kiełbaski, przy czym rozkład w jej wodach organicznych zanieczyszczeń wprowadzonych ze ściekami OSM spowodował takie zmniejszenie ilości tlenu, które doprowadziło do silnego śnięcia ryb”.

Biegły oszacował straty na ponad 122 000 zł. Zarząd Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Poznaniu — dzierżawca Kiełbaski — zażądał przeto od OSM odszkodowania w wysokości ustalonej przez biegłego. Odpowiedź Spółdzielni brzmiała:

„Przyczyną zatrucia rzeki Kiełbaski są ścieki przemysłowe innych zakładów z terenu naszego miasta odprowadzane do Zdrojki. Z uwagi na brak naszej winy odmawiamy żądanej sumy — 122 416 zł”.

Był to po prostu wykręt. Trudno inaczej ocenić cytowaną odpowiedź, skoro OSM całkowicie zmieniła stanowisko, kiedy PZW złożył wniosek o to, by Okręgowa Komisja Arbitrażowa w Poznaniu (OKA) zasądziła na jego rzecz odszkodowanie. Wtedy Spółdzielnia stwierdziła, że po zapoznaniu się z opinią biegłego uznaje roszczenia PZW w kwocie 128 000 zł (wysokość szkód i koszty sporządzenia ekspertyzy). Dodała jednak stanowczo, że nie zamierza płacić nic ponadto.

W tej sytuacji spór ograniczył się do tego, czy OSM powinna zapłacić odsetki za zwłokę (w uregulowaniu dochodzonej należności) oraz zwrócić koszty poniesione przez PZW w związku z postępowaniem arbitrażowym. Komisja arbitrażowa rozstrzygnęła te kwestie po myśli PZW. Stwierdziła bowiem, że skoro OSM po otrzymaniu wniosku arbitrażowego ograniczyła się do uznania roszczenia i nie wpłaciła objętej nim kwoty, to uzasadnione jest żądanie odsetek.

Spółdzielnia, która przegrała na całej linii, zaprezentowała elastyczną taktykę obrony. Początkowo zajęła bezkompromisowe stanowisko („Jesteśmy niewinni, odmawiamy zapłaty jakiegokolwiek odszkodowania”). Później, stwierdziwszy, że ta teza nie wytrzyma krytyki, toczyła spór o drobne kwoty (odsetki i opłatę arbitrażową). Jest to jeden z wielu wariantów obrony stosowanych przez zakłady ztruwające wody. Inna metoda defensywy polega na zajęciu stanowiska „my nie ponosimy winy” i zaprzeczaniu nawet oczywistym faktom, wskazując, że prawda wygląda jednak nieco inaczej. Ten sposób obrony wybrały Kiełbaski Zakłady Koncentratów Spożywczych „Winiary”.

Masowe śnięcie ryb nastąpiło w rzece Śwędni i w kanale Bernardyńskim, których wody przybrały kolor ciemnobrunatny i rozciągały zapach podobny do zapachu przypraw produkowanych przez „Winiary”. Zakład ten stwierdził wszakże, że nie spowodował zatrucia ryb, przy czym jako główny argument przedstawił dziennik pracy oczyszczalni

ścieków. W dzienniku widniał zapis:

„Praca oczyszczalni prawidłowa. Urządzenia działają sprawnie...”

OKA uznała, że ten zapis nie może być wiarygodnym do wodom, bowiem jest sprzeczny m. in. z wynikami kontroli gospodarki wodnej „Winiar”. Kontrola ujawniła zaś niesprawne działanie urządzeń do oczyszczania ścieków, które w większości odprowadzane były bezpośrednio do rzeki. Analizy prób wody i ścieków z „Winiar” wykazały, że właśnie owe ścieki zanieczyszczyły rzekę i kanał. W konkluzji komisja arbitrażowa stwierdziła, że PZW przysługuje odškodowanie w wysokości ustalonej przez biegłego (55 000 zł).

„Rzeczywiście, nasz zakład zanieczyszcza wodę, ale to samo czynią inne zakłady” — oto kolejna linia obrony trucicieli. Zastosowała ją także Cukrownia Zbierska, która na wniosek arbitrażowy PZW — w związku z zatruciem wód rzeki Czarna Struga — odpowiedziała:

„Czarna Struga jest tak zanieczyszczana cały rok przez inne zakłady (w tym miejscu wymieniono jakieś — przyp. red.), że Cukrownia Zbierska wpuszczając wodę spławiającą (... do rowu melioracyjnego i doprowadzając je nim do Czarnej Strugi odprowadza ścieki do kanału ściekowego”.

Inny uczestnik sporu — Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kaliszu stwierdziła natomiast, że:

„Chociaż woda w rzece była zanieczyszczona także substancjami organicznymi zawartymi w ściekach naszego zakładu, to jednak stopień tych zanieczyszczeń nie był tak wysoki, by mógł spowodować śnięcie ryb”.

Okręgowa Komisja Arbitrażowa ustaliła, że zatrucie Czarnej Strugi było dziełem pięciu zakładów, przy czym ich udział w niszczeniu środowiska był zróżnicowany. Najbardziej destruktywnie działała Cukrownia i od niej też OKA sądziła najwyższe odszkodowanie (57 000 zł) na rzecz PZW. Taktyka — „nie tylko nasz zakład zanieczyszcza wodę ściekami” — pozwoliła więc winowajcy jedynie przeciągnąć postępowanie, odwiec werdykt komisji. (Zatrucie nastąpiło w październiku 1973 roku, a OKA wydała orzeczenie w styczniu 1975 roku). Nie udało się natomiast uchylić od odpowiedzialności materialnej.

Morał z tej sprawy jest taki, że zakłady, który zanieczyszczają wodę (zresztą także glebę i atmosferę), nie zwalniają od odpowiedzialności fakt, iż do zanieczyszczenia tej wody przyczynili się także inne zakłady.

Z pewnością może satysfakcjonować to, że taktyka obrony trucicieli wód często okazuje się nieskuteczna. Czy jednak zakłady, które przegrują ją sprawę wyciągają z tego wniosek, że nie mają racji bytu ciche wyliczenia w rodzaju: bardziej obłaci się uiszczać kary i odszkodowania niż troszczyć się o sprawność urządzeń oczyszczających? Trudno uogólniać, ale zdarza się, że niektóre zakłady (m. in. część spośród wymienionych w tej publikacji) niejednokrotnie odpowiadają materialnie za wyrzucenie ryb. Być może nie wyciągają właściwych wniosków dlatego, że kwoty odszkodowań są raczej symboliczne. Warto więc postulować zrewidowanie wytycznych Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie (Instrukcja nr 11/54) — które określają zasady szacowania strat. Otóż tzw. silne zatrucie wód o powierzchni 25 hektarów, przy wydajności rybackiej 40 kg ryb z hektara, kosztuje około 60 000 zł. Sądzę, że ten przykład pozwala mówić o taryfie ulgowej dla zakładów zanieczyszczających wody.

MICHAŁ ŁUCZAK

STRONA

GŁOS — 24 VII 1975

W 550 GRZE
„KOZIOŁKOW”
 — szansa dla Ciebie —
 — fortuna, samochód lub
 — wysokie premie. Zakreśl
 — szczęśliwe kupony!
 Losowanie odbędzie się
 w Poznaniu.
 4422-K1

**RZEMIEŚLNICZA SPÓŁDZIELNIA
 BLACHARSKO - INSTALACYJNA**
 w Poznaniu, ul. Wierzbowa nr 3/4
PRZYJMUJE

DO POBIELENIA CYNOWEGO:
 kotły, termosy, pojemniki i inne
 przedmioty wymagające tego ro-
 dzaju powłoki ochronnej.
 KRÓTKIE TERMINY WYKONANIA.
 Gwarantujemy wysoką jakość wykona-
 nych prac. — Gwarancja 2-letnia.
 3569-K1

Praca Nauka
 Poszukuję pani do opieki
 nad dzieckiem we wczes-
 nym wieku szkolnym oraz
 do drobnych prac domo-
 wych, na 8 godzin dzien-
 nie. Poznań, ul. Górczy-
 cewskiego 10 m. 6, tel.
 41-31, po godz. 16. 18867g
 Zatrudnię dochozającą nia-
 nie lub oddam pod opie-
 kę 15-miesięczne dziecko,
 od września. Tel. 718-58.
 17188g
 Kobiety lub mężczyźni,
 może być rencista, do do-
 robczych prac, mała pie-
 czarknia, Poznań — za-
 trudnię. Dam pokój. Oferty
 „Prasa”, Grunwaldzka
 19 dla 17146g.

NOWOŚĆ!
SIECI OGRODNICZE
 wykonane z torlenu — artykuł nie-
 zawodny i niezbędny w każdej nowo-
 czesnej uprawie kwiatowo-warzywnej
OFERUJE
 do odwrotnej sprzedaży w każdej ilości
G. P. Z. A. T. „TECHNOZBYT”
 ul. B. Krzywoustego 8,
 81-035 Gdynia-4,
 telefon 23-10-46, telex 054-399 tzbyp pl
 1239-K2

Do zbioru malin, potrze-
 bni. Chyby, Szkolna 13.
 Dojazd z dworca autobu-
 sowego, kierunek Napa-
 chanie. 19346g
 Lakiernika na małe deta-
 le, przyjmuję zaraz. Może
 być na pół etatu. Poznań,
 Grzybowska 3. 19179g
 Poszukuje palacza c. o. —
 willa, ulica Wołyńska. Of-
 erty — „Prasa”, Grun-
 waldzka 19 dla 17905g.

Dnia 18 lipca 1975 roku rozstał się z nami, ko-
 lega z Poznania, ul. Kościelna 18 m. 1
mistrz rzeźniczo - wędliniarski
ZYGMUNT SCHULZ
 ur. 30. V. 1909 r.
 pseud. „podoł. Szulc”
WOW-WOZZ/Witaszkowcy
 żołnierz ruchu oporu
 służby wywiadowo - dywersyjnej
 Poznań — Kostrzyn — Berlin.
 Cześć Jego pamięci!
 Rodzinie Zmarłego głębokie wyrazy ubole-
 wania
grono kombatantów
 19255g

Dnia 22 lipca 1975 r. zmarł nagle w wieku
 64 lat długoletni pracownik Zjednoczenia Pań-
 stwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej
 w Poznaniu
CZESŁAW PAWLIK
 W Zmarłym stracił sumiennego i cenio-
 nego pracownika, który ponad 25 lat swego pra-
 cowniczego życia poświęcił pracy w PGR.
 Cześć Jego pamięci!
 Rodzinie Zmarłego wyrazy szczerego współ-
 uczucia w imieniu pracowników składają:
 Dyrekcja, Rada Zakładowa, POP
 Zjednoczenia Państwowych Przedsiębiorstw
 Gospodarki Rolnej w Poznaniu.
 Pogrzeb odbędzie się dnia 25 lipca 1975 r. o go-
 dzinie 16 na cmentarzu w Pniewach.

Dnia 15 lipca 1975 r. zmarł po krótkiej cho-
 robie, śp.
dr LEON LANGNER
 długoletni kierownik
 Przychodni Rejonowej w Kórniku
 odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, Odznaka
 za Zasługi w Rozwoju Woj. Poznańskiego,
 członek Polskiego Towarzystwa Lekarskiego.
 Pozostanie dla nas na zawsze wzorem czło-
 wieka, lekarza i dobrego kolegi.
 Polskie Towarzystwo Lekarskie
 Koło Śrem,
 lekarze Ziemi Śremskiej.
 19980g

Samochody
 Sprzedam minikalkulator
 japoński, sześciocyfrowy
 wy. Osiedle Piastowskie
 56 m. 72. 17820g

Samochody
 Sprzedam samochody Peu
 geot 404 i Gaz 69 z silni-
 kiem Warszawy. Telefon
 67-49-50. 17652g

Sprzedam Syrenę 104, stan
 dobry. Leszno, ul. Zwy-
 cięstwa 15 m. 9. 868p

Sprzedam nową Syrenę
 R 20. Leszno, ul. Grun-
 wald 26. 857p

Sprzedam Citroen BL 11,
 na części. Lentka, Nowy
 Tomyl, ul. 3 Stycznia 29.
 906p

Sprzedam Zuka, po kapi-
 talnym remoncie, rok
 1974. Babicz, Rogoźno, ul.
 Czarnkowska 16. 911p

Pilnie sprzedam Moskwę
 407, stan dobry. Czarn-
 ków, Os. Parkowe 7 m. 3.
 871p

Sprzedam Zuka po kapi-
 talnym remoncie. Leszno,
 ul. Słowiańska 32 m. 4.
 859p

Instytut Zachodni, poszu-
 kuje w okolicach Starego
 Miasta, garażu dla samo-
 chodu osobowego marki
 „Volga” Gaz 24. Oferty
 pod adresem: 61-772 Poz-
 nań, Stary Rynek 78/79,
 pokój 23. 4183-K1

Volvo 122 (Amazon), dzie-
 sięcioletni — zamienię na
 Nysę 521 M. Fiat 127p,
 lub 126p, ewentualnie —
 sprzedam. Zielona Góra,
 Gwardii Ludowej 7/1, Pie-
 la. 1729-K2

Silnik „Star” rolniak, ze
 skrzynią biegów — prze-
 dam. Chodzież, ul. Szope-
 na 35. 1732-K2

Sprzedam Fiat 125p 1500,
 1972 r. Tel. 407-99, po 16.
 11797g

Lokale
 Małżeństwo z 4-letnim
 dzieckiem (członkowie
 SM), wynajmie pustą po-
 kój z użytkownością kuch-
 ni lub małe mieszkanie,
 na okres 2 lat. Oferty —
 „Prasa”, Grunwaldzka 19
 dla 19073g.

Sprzedam M-3 własność
 we. Ostrów Wlkp., Ko-
 ciuszki 13 m. 1. 873p

Dla pracującej pani, po-
 szukuję pokoju. Oferty —
 „Prasa”, Grunwaldzka 19
 dla 17794g.

4-pokojowe mieszkanie
 kwaterunkowe z kuchnią,
 łazienką i centralnym o-
 grzewaniem, w centrum
 Opola — zamienię na 2
 pokoje z kuchnią w Po-
 znaniu (centrum) ewentu-
 alnie w Gnieźnie. Oferty
 „Prasa”, Grunwaldzka 19
 dla 17837g.

Konin! M-3 kwaterunko-
 we — zamienię na pokój
 w Poznaniu. Tel. 732-77.
 17824g

2 studentki, poszukują po-
 koju z c. o., chętnie lub
 centrum. Oferty kierować:
 Żok, Poznań, ul. Dzielni-
 cka 3. 17827g

Młode małżeństwo poszu-
 kuje pokoju na okres je-
 den roku. Oferty „Pra-
 sa”, Grunwaldzka 19 dla
 17830g.

Zamienię kawalerkę — na
 pokój z kuchnią lub dwa
 w nowym budownictwie.
 Oferty — „Prasa”, Grun-
 waldzka 19 dla 17829g.

Zguby Różne
 Zgubiono dowód rejestra-
 cyjny 06-44 PX, na nazwisko
 Walenty Małk, Grodz-
 k, ul. Ziwiowa 7. 880p

Zgubiłam pokwitowanie
 tymczasowe nr 390/75, wy-
 dane przez „Dese”, na na-
 zwisko Halina Piotrow-
 ska. 18872g

Garaż przy ul. Grunwaldz-
 kiej — wynajmę. Oferty
 „Prasa”, Grunwaldzka 19
 dla 19124g.

**Poznańskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych
 i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal” - Poznań,**
 ul. Wołowska nr 70

PRZYJMUJE ZGŁOSZENIA UCZNIÓW
 do Zasadniczej Szkoły Zawodowej - Przyzakładowej
 W ZAWODACH:
 ♦ mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych
 i chemicznych,
 ♦ mechanik maszyn budowlanych.

WARUNKI PRZYJĘCIA:
 ukończone 8 klas szkoły podstawowej, dobry stan zdro-
 wia stwierdzony przez lekarza zakładowego oraz ukoń-
 czony 15 rok życia.

UCZNIOWIE w czasie nauki otrzymują wynagrodzenie:
 — I klasa — 310,— zł miesięcznie,
 — II klasa — 495,— zł miesięcznie,
 — III klasa — 620 zł/godz.
 oraz pieniężna nagroda kwartalna do 20 proc. wynag-
 rodzenia za dobre wyniki w nauce i wzorowe zachowa-
 nie.

PONADTO UCZNIOWIE OTRZYMUJĄ:
 — bezpłatne ubrania wyjściowe jedno w roku,
 — ortalionową kurtkę ocieplaną na cały czas nauki,
 — posiłki regeneracyjne przez cały rok szkolny,
 — oraz inne świadczenia wynikające z układu zbiorowego
 pracy w budownictwie.

Uczniowie znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej,
 w szczególności sieroty i półsieroty osiągający pozytywne
 wyniki w nauce mogą otrzymać w klasie I i II zasiłki w wy-
 sokości 300,— zł miesięcznie.

Uczniowie zamiejscowi zostaną zakwaterowani na koszt
 Przedsiębiorstwa na stacjach prywatnych.

Absolwent szkoły może kontynuować naukę w 3-letnim
 Technikum Budowlanym na Wydziale Mechanicznym dla
 Pracujących.

Bliższych informacji udziela i zapisy przyjmuje Dział
 Szkolenia Zawodowego (I piętro, pokój 118, telefon 67-60-71,
 wewn. 124).

Dojazd do Przedsiębiorstwa autobusem MPK nr 80 z pętli
 górczyńskiej do końcowego przystanku
 3592-K1

Malżeństwo studenckie — barwne
 przeżycia wywołuje w
 terminie do 4 dni. Zakład
 Fotograficzny, Jan Kole-
 cki, Ratajczaka 36 (na roż-
 niku Czerwonej Armii).
 17769g

WSP „Usługa” Zakład 114
 poleca uszczelnianie o-
 kien taśmą aluminiową.
 Zgłoszenia: tel. 479-31, Mi-
 kiewiczza 27 m. 1. 17518g

Wypożyczalnia zagraniczne
 sukienki ślubne, koloro-
 we, wieczorowe, nakrycia
 do chrztu. Szewska 20.
 15952g

Wypożyczalnia eleganckiej
 garderoby ślubnej.
 Poznań, Paderewskiego 1.
 17584g

Przyjmę na warunkach
 udziału w zyskach ogro-
 dnika lub odstąpię dobrze
 zaprowadzone w dzielni-
 cy Krakowa — ogrodnic-
 two. Mieszkanie zapewnio-
 ne. Mgr Woźniak, Kra-
 ków, Ariańska 8. 1731-K2

Matrymonialne
 Dla wdowy 54-letniej z
 wyższym wykształceniem,
 przystojnej, materialnie
 niezależnej, poszukuję od-
 powiedniego pana. Cel ma-
 trymonialny. Oferty „Pra-
 sa”, Grunwaldzka 19 dla
 18397g.

Dwudziestodwuletni
 przystojny kawaler, pra-
 cujący, mieszkaniem — po-
 zna odpowiednią pannę,
 zgrabną, miłą, chętnie do
 matorki. Cel matrymonial-
 ny. Oferty „Prasa”, Grun-
 waldzka 19 dla 18326g.

**Kawaler lat 34, posiadają-
 cy gospodarstwo rolne**
 zmechanizowane 12 ha, z
 braku znajomości pozna
 pannę do lat 30, z zamo-
 łowaniem rolniczym lub
 własnym gospodarstwem.
 Cel matrymonialny. Oferty
 „Prasa”, Grunwaldzka
 19 dla 18396g.

**Uczniwy rzemieślnik, sam-
 otny, lat 42 pozna miłą**
 pannę. Cel matrymonial-
 ny. Oferty „Prasa”, Grun-
 waldzka 19 dla 18254g.

WSP „Usługa” Zakład 114
 poleca uszczelnianie o-
 kien taśmą aluminiową.
 Zgłoszenia: tel. 479-31, Mi-
 kiewiczza 27 m. 1. 17518g

Wypożyczalnia zagranczne
 sukienki ślubne, koloro-
 we, wieczorowe, nakrycia
 do chrztu. Szewska 20.
 15952g

Wypożyczalnia eleganckiej
 garderoby ślubnej.
 Poznań, Paderewskiego 1.
 17584g

Przyjmę na warunkach
 udziału w zyskach ogro-
 dnika lub odstąpię dobrze
 zaprowadzone w dzielni-
 cy Krakowa — ogrodnic-
 two. Mieszkanie zapewnio-
 ne. Mgr Woźniak, Kra-
 ków, Ariańska 8. 1731-K2

Matrymonialne
 Dla wdowy 54-letniej z
 wyższym wykształceniem,
 przystojnej, materialnie
 niezależnej, poszukuję od-
 powiedniego pana. Cel ma-
 trymonialny. Oferty „Pra-
 sa”, Grunwaldzka 19 dla
 18397g.

Dwudziestodwuletni
 przystojny kawaler, pra-
 cujący, mieszkaniem — po-
 zna odpowiednią pannę,
 zgrabną, miłą, chętnie do
 matorki. Cel matrymonial-
 ny. Oferty „Prasa”, Grun-
 waldzka 19 dla 18326g.

**Kawaler lat 34, posiadają-
 cy gospodarstwo rolne**
 zmechanizowane 12 ha, z
 braku znajomości pozna
 pannę do lat 30, z zamo-
 łowaniem rolniczym lub
 własnym gospodarstwem.
 Cel matrymonialny. Oferty
 „Prasa”, Grunwaldzka
 19 dla 18396g.

**Uczniwy rzemieślnik, sam-
 otny, lat 42 pozna miłą**
 pannę. Cel matrymonial-
 ny. Oferty „Prasa”, Grun-
 waldzka 19 dla 18254g.

WSP „Usługa” Zakład 114
 poleca uszczelnianie o-
 kien taśmą aluminiową.
 Zgłoszenia: tel. 479-31, Mi-
 kiewiczza 27 m. 1. 17518g

Wypożyczalnia zagranczne
 sukienki ślubne, koloro-
 we, wieczorowe, nakrycia
 do chrztu. Szewska 20.
 15952g

Wypożyczalnia eleganckiej
 garderoby ślubnej.
 Poznań, Paderewskiego 1.
 17584g

Przyjmę na warunkach
 udziału w zyskach ogro-
 dnika lub odstąpię dobrze
 zaprowadzone w dzielni-
 cy Krakowa — ogrodnic-
 two. Mieszkanie zapewnio-
 ne. Mgr Woźniak, Kra-
 ków, Ariańska 8. 1731-K2

Matrymonialne
 Dla wdowy 54-letniej z
 wyższym wykształceniem,
 przystojnej, materialnie
 niezależnej, poszukuję od-
 powiedniego pana. Cel ma-
 trymonialny. Oferty „Pra-
 sa”, Grunwaldzka 19 dla
 18397g.

Dwudziestodwuletni
 przystojny kawaler, pra-
 cujący, mieszkaniem — po-
 zna odpowiednią pannę,
 zgrabną, miłą, chętnie do
 matorki. Cel matrymonial-
 ny. Oferty „Prasa”, Grun-
 waldzka 19 dla 18326g.

UWAGA, MIESZKAŃCY RATAJ!
KRAWIECKO - FUTRZARSKA
SPÓŁDZIELNIA PRACY „MODA”
 INFORMUJE PT KLIENTÓW, ŻE
 NAPRAWY, PRZERÓBK I PRA-
 SOWANIE ODZIEŻY WYKONUJE
 W KRÓTKIM TERMINIE
 zakład usługowy nr 41
OSIEDLE PIASTOWSKIE 98.
 Gwarantujemy sprawną i fachową obsługę.
 3440-K1

Pracownicy poszukiwani

**Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Pra-
 sa - Książka - Ruch” — zatrudni
 archiwistę w Ośrodku Dokumen-
 tacji Prasowej.**
 Wymagane wykształcenie średnie.
 Zgłoszenia osobiste w Sekcji Kadr — Poznań,
 ul. Grunwaldzka 19, pok. 16. 80-B

**Poznańskie Zakłady Opon Samochodowych
 „Stomil” w Poznaniu — zatrudni zaraz
 z terenu miasta i województwa poznańskiego:**
 — mężczyzn i kobiety bez kwalifikacji do
 produkcji z możliwością wyuczenia zawodu
 walcownika, konfektora i wulkaniza-
 tora,
 — mężczyzn i kobiety na stanowiska wartow-
 ników.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela
 Dział Osobowy i Szkolenia Zawodowego, Po-
 znań, ul. Starołęcka 18, pokój nr 1, tel. 759-01,
 wewn. 513. 4106-K1

**Poznańskie Przedsiębiorstwo Instalacji Prze-
 mysłowych — zatrudni zaraz na terenie m. Pi-
 ły i województwa pińskiego:**
 — monterów c. o. i pomocników montera,
 — monterów w-k i pomocników montera,
 — montera - spawacza,
 — izolera.

Warunki pracy i płacy do omówienia w
 Dziale Spraw Pracowniczych Poznańskiego
 Przedsiębiorstwa Instalacji Przemysłowych —
 Poznań, ul. F. Danielaka 2 (pierwsza ulica w
 prawo za wiaduktem górczyńskim). 3829-K1

**Przedsiębiorstwo Uprzemysłowionego
 Budownictwa Rolniczego w Poznaniu**
 ul. Zmigrodzka 41/49
 poszukuje na terenie
 m. Poznania i Osiedla Plewiska

POKOI
 1, 2, 3 i 4-osobowych
 dla zakwaterowania pracowników
 przedsiębiorstwa oraz uczniów
 szkoły zawodowej.
 Oplata za 1 miejsce wynosi 24 zł na dobę.
 Bliższych informacji udziela i zgłoszenia
 przyjmuje Dział Służb Pracowniczych
 przedsiębiorstwa, pokój nr 20, tel. 67-20-45.
 3358-K1

**Poznańskie Przedsiębiorstwo Usług Drzewnych
 i Szklarskich w Poznaniu — zatrudni zaraz:**
 1. stolarzy,
 2. pomoc stolarzy,
 3. szlifiery szkła,
 4. szklarzy,
 5. pracowników do prac pomocniczych w
 zakładach szklarskich i drzewnych oraz
 pracowników magazynowych.
 Zgłoszenia przyjmuje komórka d/s osobo-
 wych przy ul. Gąsiorowskich 3. 4253-K1

**Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin
 Uprawnych w Słupi Wielkiej, woj. poznańskie,**
 zatrudni do Zakładu Informatyki:
 — projektantów systemów informatycznych
 o wykształceniu rolniczym lub matema-
 tycznym,
 — matematyków - statystyków,
 — rolników ze stażem w doświadczaństwie
 roślinnym lub hodowli roślin.
 Centralny Ośrodek zapewnia dobre warunki
 socjalno - bytowe.
 Sprawy mieszkaniowe do uzgodnienia.
 Zgłoszenia należy kierować pod adresem:
 Dział Spraw Pracowniczych, Centralny Ośro-
 dek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi
 Wielkiej, woj. poznańskie. 1723-K2

† Dnia 22 lipca 1975 r. zmarł po pracowitym
 życiu, opatrzony Sakramentami św., przeży-
 wiał 58, mój najukochańszy mąż i nigdy nie-
 zapomniany brat, wujek, szwagier
TOMASZ CWIERTNIA
 Pogrzeb odbędzie się w dniu 26 bm. o godz. 12
 na cmentarzu na Miłostowie.
 W głębokim smutku pograżona
 żona z rodziną
 Chlebowa 7 m. 32. 19363g

† W dniu 22 lipca 1975 r. zmarła, opatrzona
 Sakramentami św., nasza najukochańsza
 i troskliwa matka, teściowa i babcia, przeży-
 wiała 76, śp.
ANNA MULCZYŃSKA
 z domu Maćkowiak
 Pogrzeb odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 13
 na cmentarzu junikowskim.
 W głębokim smutku i żalu pograżona
 RODZINA
 Ul. Nad Potokiem 27d m. 3. 19362g

Dnia 23 lipca 1975 r. zmarł mój najukochańszy
 mąż, ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 83, śp.
WOJCIECH BRUCH
 Pogrzeb odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 12.30
 na cmentarzu junikowskim.
 O bolesnej stracie zawiadamiają
 żona i rodzina
 Ul. Siemiradzkiego 11 m. 3. 19327g

Dnia 19 lipca 1975 r., opatrzony Sakramentami
 św., zmarł mój najdroższy mąż, brat, kuzyn,
 stryj i wujek, przeżywszy lat 83
JÓZEF SKIBIŃSKI
 kupiec, powstaniec wielkopolski,
 odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu
 Odrodzenia Polski.
 Pogrzeb odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 10.30
 na cmentarzu górczyńskim.
 W smutku pograżona
 żona z rodziną
 Ul. Piłmienna 13a m. 6. 19351g

† Dnia 22 lipca 1975 r. w dniu swych 80 urodzin
 zmarła nasza ukochana babcia, prababcia
 i ciocia, śp.
ANNA DUCHAŁSKA
 z domu Zywert
 Pogrzeb odbędzie się w dniu 25 bm. o godzi-
 nie 13.40 na cmentarzu junikowskim.
 W smutku pograżona
 RODZINA
 19300g

† Dnia 23 lipca 1975 r. zmarł po długiej i cięż-
 kiej chorobie mój najdroższy mąż, nasz oj-
 cieć, przeżywszy lat 68, śp.
Henryk Zbigniew HISZPAŃSKI
 Pogrzeb odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 9.15
 na cmentarzu junikowskim.
 W głębokim smutku pograżona
 żona z synami i rodziną
 Ul. Kantała 1 m. 4.
 Prosimy o nieskładanie kondolencji.
 19337g

† Dnia 22 lipca 1975 r. zmarła w Bogu nasza
 najukochańsza, najlepsza matka, siostra, teś-
 ciowa, babcia, bratowa, śp.
JÓZEFA TOMASZEWSKA
 Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 26 bm. o go-
 dzinie 11.05 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.
 W smutku pograżona
 RODZINA
 Ul. Rolna 29 m. 13. 19366g

† Dnia 21 lipca 1975 r. zasnął w Bogu po dłu-
 giej i ciężkiej chorobie, mój najdroższy
 mąż, przeżywszy lat 60, śp.
ROMUALD LEYK
 magister prawa
 Pogrzeb odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 10.15
 na cmentarzu junikowskim.
 O bolesnej stracie zawiadamia
 ŻONA
 Ul. Składowa 11 m. 20. 19347g

† Dnia 21 lipca 1975 r. zmarła moja kochana
 żona, nasza droga mamusia, teściowa, bab-
 cia, siostra, przeżywszy lat 75, śp.
KONSTANCJA MUSZYŃSKA
 z domu Człapińska
 Pogrzeb odbędzie się dnia 24 lipca 1975 r.
 o godz. 11 na cmentarzu w Trzemesznie.
 W smutku pograżony
 mąż z rodziną
 Trzemeszno, Toruńska 10. 19263g

† Dnia 22 lipca 1975 r. zmarł nasz najukochań-
 szy i najlepszy mąż, ojciec i dziadek, prze-
 żywszy lat 80, śp.
Franciszek Ksawery GUTOWSKI
 uczestnik walk niepodległościowych,
 więzień Pawiaka i Stutthofu.
 Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 25 lipca
 1975 roku o godz. 10.25 na cmentarzu na Juni-
 kowie.
 W głębokim żalu pograżeni
 żona i synowie z rodzinami
 Ul. Grunwaldzka 37b m. 8. 19341g

Wypocząć można i w mieście

Pogoda nadal sprzyja urlopowiczom i kto tylko może — wyjeżdża w Polskę zakosztować prawdziwie letniego relaksu. Najwięcej z nich kieruje się, oczywiście, na Wybrzeże i w góry, ale wcale nie gorzej wypocząć można w miejscowości, znanej bardziej jako duży ośrodek przemysłowy niż turystyczny. Jeśli ktoś nie wierzy, że prasa do kilku miast Wielkopolski, które zaferować możemy dzięki przeprowadzonemu w ostatnich dniach reportażowi z Chodziesi.

Chodziesz jest bodaj najładniej położonym miastem w naszym regionie — leży w kotlinie, między trzema jeziorami i na otaczających je wzgórzach. Właśnie walory krajoznawcze (dzięki nim te okolice noszą miano „Szwajcarii Chodzieskiej”) są największym atutem wabiącym przybyszów nie tylko z najbliższych stron. Wzdłuż Jeziora Miejskiego biegnie piękna promenada, która prowadzi do przystani wodnej. Jest tam prawdziwy raj dla amatorów kąpiel i przejażdżek kajakami (są dwie ich wypożyczalnie).

Najlepiej przybyć do Chodziesi z własnym namiotem, ale jeśli się go nie ma, można zamieszkać w hotelu, Domu Turysty PTTK lub w ośrodku campingowym. Miasto posiada też rozbudowaną sieć placówek gastronomicznych, dzięki czemu wczasowicze nie mają kłopotów z szybkim utrzymaniem smacznych i niedrogich posiłków. Nie można się też nudzić popołudniami lub w razie niepogody: znajduje się tu świetny ośrodek Domu Kultury, obejrzeć film w kinie „Notec” lub „Ceramik”, zwiedzić znane w świecie Chodzieskie Zakłady Porcelany i Porcelitu czy wybrać się do pobliskiego jeziora „Wyrwidąb”.

Wagrowiec odwiedza w ciągu sezonu turystycznego, który trwa tam do końca września, około 60 000 urlopowiczów. Wszyscy oni znajdują warunki do godnego wspomnienia wypoczynku nad malowniczo położonym Jeziorom Durowskim. Tamtejszy Ośrodek Sportu, Turystyki i Wypoczynku, na terenie którego znajduje się hotel (drugi jest w centrum miasta) i duże pole namiotowe, oferuje wakacje przede wszystkim na sportowo. Jest tam mianowicie kilka boisk do gier zespołowych i bieżnia lekkoatletyczna, są korty tenisowe i place do kometki, na których to obiektach panuje ożywiony ruch do wieczora. Z zajęć na świeżym powietrzu gremialnie korzystają i młodzież, i starsi.

Na ładnie zagospodarowanym i dobrze utrzymanym kąpielisku nie brakuje amatorów słońca i wody. Bez przerwy oblegana jest wypożyczalnia sprzętu turystycznego i wodnego, oferująca kajaki, rowery wodne, łódź wiosłowa. Czynnym jest kilka kiosków z napojami, nad samym jeziorem znajdują się też restauracje i kawiarnie. Wiele atrakcyjnych imprez dla letników urządza w pobliskim amfiteatrze wagrowiecki Dom Kultury, przy czym największą popularnością cieszą się projekcje filmów w kinie na wolnym powietrzu.

Trzcianka oferuje licznie odwiedzającym ją turystom głownie spokój, lasy pełne grzybów oraz wody jeziora Sarcz, w którym udaje się złowić po noc nawet ryby łososiowate, co jest już „festem” na czystość wody. W ośrodkach campingowych nad tym jeziorem jest 250 miejsc, a niemal drugie tyle osób pomieści pole namiotowe; jest jeszcze hotel oraz duży ośrodek wczasowy TKKF-u. Przyjeżdżnych karmi

(i to dobrze) kilka restauracji i kawiarni, nad jeziorem zaś czynne są kioski i bufety. Nic więc dziwnego, że turyści nie omijają Trzcianki, a sporo jest wśród nich i z zagranicy. Kiedy aura kaprysi, najczęściej jest zwolenników rekreacji i długich spacerów po przepięknych okolicach; brakuje trochę jakiegoś obiektu kulturalnego z prawdziwego zdarzenia nad samym jeziorem (w mieście jest muzeum, biblioteka, kino), lecz i tak mile spędza się czas.

PIOTR BOROWICZ

Muzeum Mickiewiczowskie powstało w Śmiełowie

Po pięciu latach żmudnych prac konserwatorskich, przekazany został Muzeum Narodowemu w Poznaniu gruntownie odrestaurowany, zabytkowy pałac w Śmiełowie woj. kaliskiego.

W Śmiełowie przebywał w 1832 r. Adam Mickiewicz. Jego pobyt w Wielkopolsce — jak wykazały to badania naukowe — związany był z patriotyczną i konspiracyjną misją poety. Z wielu realiów Śmiełowa i jego okolic skorzystał poeta później przy tworzeniu „Pana Tadeusza”. Pałac wzniesiony został w 1797 r. przez wybitnego polskiego architekta Stanisława Zawadzkiego.

Podczas remontu odnowiono m. in. piękną dekorację stiukową oraz polichromię pedzla Antoniego i Franciszka Smugiewiczów, uporządkowano też otoczenie pałacu i wspaniały park. Obecnie trwają prace związane z urządzeniem stałej ekspozycji poświęconej Adamowi Mickiewiczowi.

Otwarcie Muzeum Mickiewicza w Śmiełowie nastąpi w niedzielę 27 bm. (PAP).

Dla sprawniejszego transportu

Rozwój gospodarki narodowej postawił przed transportem krajowym w roku 1975 zadania znacznie wyższe i trudniejsze od zadań zrealizowanych w roku ubiegłym. 8 lipca Biuro Polityczne KC PZPR dokonało oceny funkcjonowania transportu, 10 bm. prezes Rady Ministrów wydał zarządzenie w sprawie usprawnienia organizacji czynności ładunkowych i przewozu, m. in. powołując wojewódzkie sztaby koordynujące przewozy, 17 lipca odbyło się w Konińskim pierwszym posiedzenie wojewódzkiego sztabu do spraw transportu.

Pierwszą czynnością było opracowanie planu zabezpieczenia prac za- i wyładunkowych w dniach 20-22 lipca, by nie wystąpiło — notowane zresztą na terenie całego kraju — zamrożenie dobowego wyładunku w dni świąteczne i wolne od pracy. Sprawa tym istotniejsza, że za I półrocze br. kolejnictwo wykonało w tym województwie tylko 93 proc. zadań. Ślupecki „Mostostal” przetrzymał w tym okresie 260 wagonów, GS Kolo — 354 wagony. Inna rzecz — to niedostateczna ze strony kolei przedawizacja o nadejściu wagonów, co też nie sprzyjało sprawnemu wyładunkowi.

Zadaniem sztabu jest ujawnienie i wykorzystanie rezerwy zdolności przewozowych wszystkich rodzajów transportu. Głównymi wykonawcami tych zadań w województwie konińskim poza koleją są PKS, Wojewódzka Spółdzielnia Transportu Wiejskiego oraz „Transbud”. PKS został zobowiązany do zorganizowania wojewódzkiej rezerwy transportu samochodowego, który w razie potrzeby mógłby być skierowany do przewozu produktów rolnych w okresie nasilenia prac żniwnych, a później wykopkowych.

Do końca sierpnia zorganizowana zostanie centralna baza składowania węgla dla całego województwa i wywozu złomu. Chodzi o to, by pociągi przywożące ze Śląska węgiel od razu mogły być wypełniane surowcem dla hut. W sta-

dium organizacji jest także wywołanie punktu dyspozycyjnego dla koordynacji transportu, by nie obciążać kolejnych przewozami, które wykonuje PKS.

Plan pracy wojewódzkiego sztabu uwzględni cały szereg szczegółowych usprawnień, mających na celu pełną realizację zadań wyznaczonych rozporządzeniem prezesa Rady Ministrów. Co tygodniowe spotkania członków sztabu, w skład którego wchodzi wszystkich zainteresowanych jednostki transportowe i gospodarce województwa, pozwolą bieżąco analizować sytuację, korygować poczynania i sprawnej realizacji zadań transportu. (bw)

Z Piły

Urządzenia dla przemysłu ceramicznego

W Chodzieskich Zakładach Porcelany i Porcelitu (woj. piłskie), uruchomiono produkcję urządzeń krajowego przemysłu ceramicznego. Ostatni zakład opuścił prototypowy egzemplarz urządzenia do pakowania wyrobów porcelanowych, wykonany na podstawie projektu zakładowego biura konstrukcyjnego.

Równocześnie podjęto produkcję prowadzonych dotychczas z zagranicy form z tworzyw sztucznych do formowania kubków i filiżanek oraz koszy do pieców elektrycznych stosowanych w procesie wypalania dekoracji. (PAP)

ODPOWIADAMY

W. L. Krzyż. — Wszelkie umowy kupna — sprzedaży nieruchomości jak i umowy przewidujące nabycie nieruchomości muszą być sporządzane na piśmie i w formie aktu notarialnego. Tego rodzaju umowy ustne czy sporządzone w formie przez strony same, nie w formie aktu notarialnego, są nieważne i nie rodzą żadnych skutków prawnych. (2283)

J. Serocki, Stupsk. — Archiwum po organizacji „Służba Polityczna” znajduje się obecnie w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Poznaniu ul. 23 Lutego 41/43. (181)

M. Wawrzyniak, Drzewc. — Zasadnicze szkoły rolnicze podlegają w dalszym ciągu resortowi rolnictwa, a więc Wydziałowi Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu ogólnego Urzędu Wojewódzkiego. (181)

Lech K., Szamotuły. — Wkład do usz (przebił hałasem) w p. znanych aptekach nie ma. (2283)

Dana K., Jarocin. — Zaczynają też wieczorowe studia teatralne nie ma. Są natomiast 2-letnie studia stacjonarne przy Technikum Gastronomicznym-Hotelarskim w Poznaniu, ul. Podgórska 37. (2141)

Trzcianka

OTL wykonał zadania pięcioletni

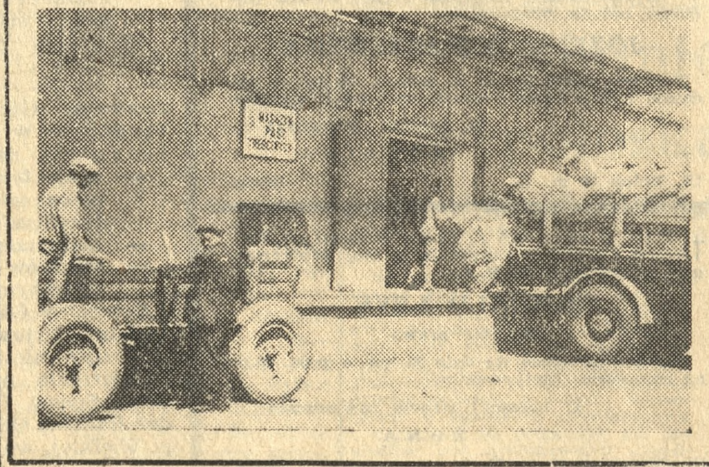
Już 31 maja załoga Ośrodka Transportu Leśnego w Trzciance zameldowała o wykonaniu zadań dobiegającego końca planu pięcioletniego. W bieżącym roku okoliczne tartaki otrzymają jeszcze dodatkowo dostawy około 350 000 metrów sześciennych drewna wartości ponad 36 milionów złotych. (r)

Pasze dla inwentarza

Bez względu na zniwa inwentarz musi mieć paszę. Co bardziej przemyślni rolnicy postarali się o nie wcześniej, jak np. rolnik z Targowej Górki Stanisław Przymusiński, który zakupił paszę dla prosiąt, choć będzie ją potrzebował nieco później. Na 16 hektarach ziemi trzyma sporo inwentarza, w ubiegłym roku sprzedał państwu 35 tuczników, w tym roku zobowiązał się wychować tyle samo, lecz — jak zapowiedział ostatnio — sprzeda jeszcze więcej — 50 tuczników. (emp)

Na zdjęciu: Do magazynu GS w Nekli nadeszły pasze dla cieląt.

Fot. — H. Kamza

M. Fukier: „Wspomnienia staromiejskie”; 14 Lato w Filharmonii; 14.40 Polowanie na amerykańskiego zwierzaka — gaw; 14.50 Eumir Deodato gra Debussy'ego i Ravela; 15.10 Rock and roll zespołu The Dave Clark Five; 15.30 Sezam pod Trójką; 15.40 Rozszyfrowujemy piosenki; 16.05 Graja Z. Seifert i Hans Koller; 16.15 Przebież za przebojem; 16.45 Nasz rok 75; 17.05 „W poszukiwaniu straconego czasu” — pow.; 17.15 Kiermasz płyt; 17.40 Fotoplastikon; 18 Muzykobranie; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Budapeszteńskie muzykalia; 19.15 Książka tygodnia — B. Czeszko; „Powódź”; 19.35 Muzyczna poczta UKF; 20 „Czwórmian szczęścia Epikura”; 20.25 Festiwal — festiwal Opole; 21 Reminiscencje muzyczne; 21.50 Opera tygodnia — W. A. Mozart; „Don Giovanni”; 22.05 Gwiazda siedmiu wieczorów — M. Kotler; 22.15 Powieść w wyd. dźwiękowy; 22.45 W stylu sweet śpiewa Tony Bennett; 23 „Piękna nasza Polska” — wiersze współczesnych poetów; 23.05 Iabatorium — mag.; 23.50 Gra Adam Makowicz.

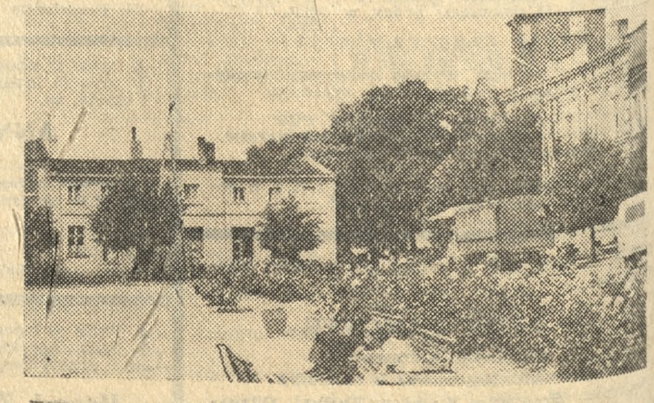
WIADOMOŚCI: 5. 6. 7. 8. 10.39, 12.05, 15. 17. 19.30, 22.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 10 — „Brzask” — franc. film fab.; 16.30 — Dziennik (kolor); 16.40 — „Obiekt” — program stołeczny woj. warszawskiego; 17 — „Turystyka i wypoczynek — relaks”; 17.25 — „Teleferie TDC”; 18.35 — Kronika Sportu; 18.45 — „Czym żyje świat”; 19.20 — Dobranoc i Dzieńnik (kolor); 20.20 — „Przypominały, radzimy”; 20.25 — „Czapka” — film kryminalny prod. RFN; 21.30 — „Pegaz” (kolor); 22.15 Dziennik (kolor); 22.35 — Wiadomości sportowe.

PROGRAM II: 17.05 — „Record” — rep. filmowy z Krakowa; 17.25 — Kino Letnie — „Dr Halasz” — weg. film fabularny; 18.10 — „Pas je ludzi morza”; 18.40 — Miasto i ludzie — film dok. (kolor); 19 — „Witracze”; 19.20 — Dobranoc i Dzieńnik (kolor); 20.20 — „Ocalenie od zapomnienia” — Utop w zamku (kolor); 20.50 — „Praska wiosna” — Antoni Dworzak — VII Symfonia (kolor); 21.30 — 24 godziny (kolor); 21.40 — „Miasto w cieniu”; 21.50 — „Rozalka” — weg. film fab. (kolor).

W Kłecku

Plac Powstańców Wielkopolskich w Kłecku. Fot. — H. Kamza

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — przedstawiciele w województwach: KALISZ: Marek Przybylski, Aleja Wolności 5 tel. 20-31 PIŁA: Zygmunt Rola, ul. Marchlewskiego 29, tel. 24-15